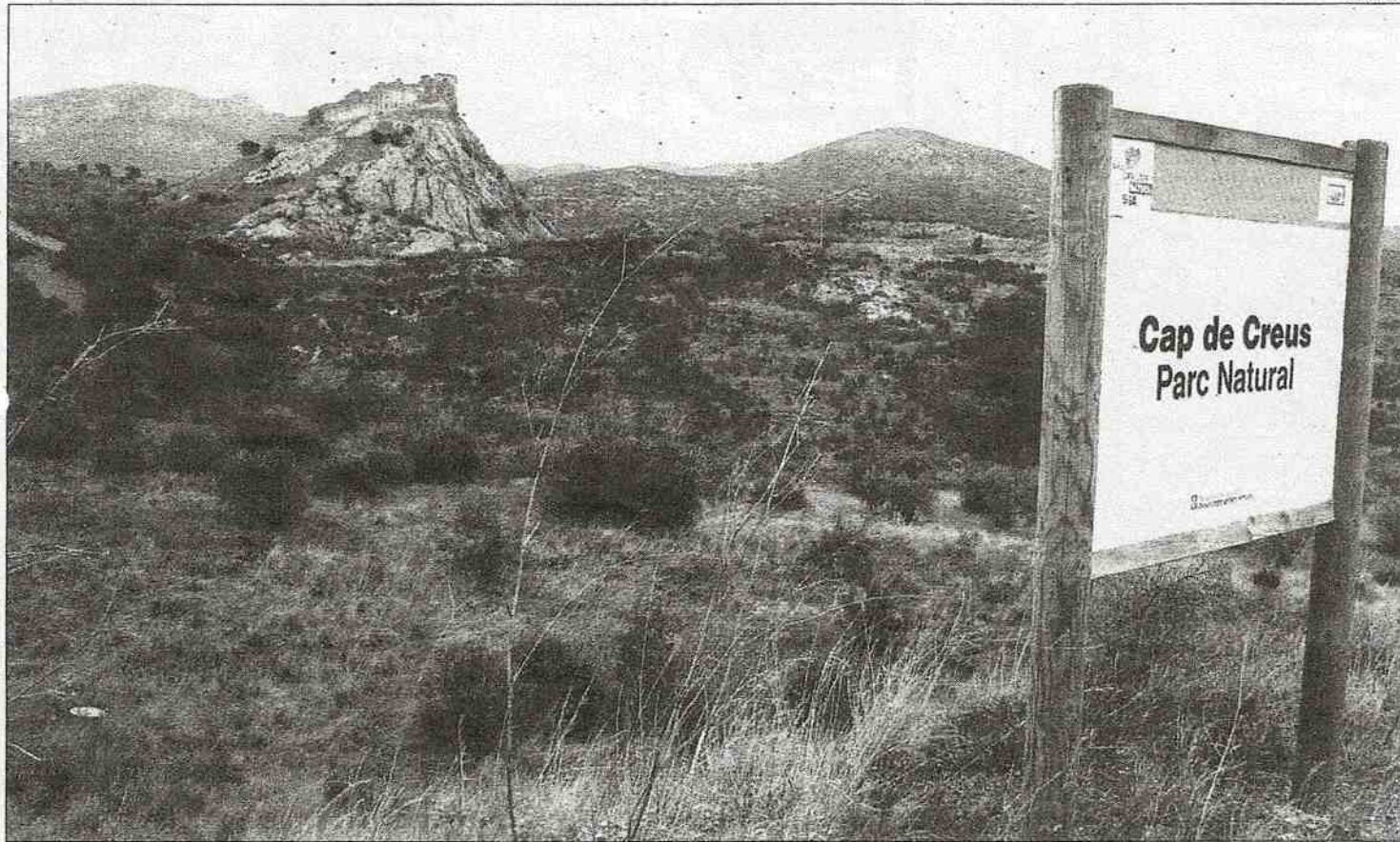

Histories de la història

SANTI COLL

El primer intent per destruir el castell de Quermançó, el trobem documentat el 5 de març de 1138, quan el comte Ponç Hug I, fruit de les disputes entre el comtat d'Empúries i el de Barcelona, es comprometé a enderrocar-lo. La fortalesa, avui en mans privades, és un balcó privilegiat que desafia el pas dels anys amb el somni d'algun dia recuperar l'esplendor perduda

Quermançó, el darrer sospir

En perfecta harmonia amb la natura que l'envolta i arribat al punt de confondre's-hi, el castell de Quermançó sobreviu al temps amb l'única companyia de la tramuntana; una companyia que només els vells records de la seva agitada història semblen conèixer i dels que cal sospitar mai acabarem de saber. Guarda els seus secrets amb discreta impostura. Construït sobre pedra viva dalt d'un turó, prop de Vilajuïga, senyoreja altiu davant una plana empordanesa de vinyes i oliveres. Mar, muntanya i plana conflueixen als seus peus per retre-li homenatge constant.

La datació més antiga que es coneix d'aquest castell, és de finals del s. XI, en una herència del comte d'Empúries Ponç I; amb tot, el seu origen és força anterior, d'època ibero-romana, segons algunes fonts que així ho asseguren. A partir d'aquí, no estaria de més recordar que aquest castell té una curiosa marca històrica de persistència en el temps més enllà de la voluntat constant de destrucció de la majoria

Alfons Martínez Puig

Historiador

«El primer intent per destruir-lo, el trobem documentat el 5 de març de 1138, quan el comte Ponç Hug I, fruit de les disputes entre el comtat d'Empúries i el de Barcelona, es comprometé a enderrocar-lo»

dels seus residents i conqueridors.

El primer intent per destruir-lo, el trobem documentat el 5 de març de 1138, quan el comte Ponç Hug I, fruit de les disputes entre el comtat d'Empúries i el de Barcelona, es comprometé a enderrocar el castell de Quermançó. Però aquest no fou l'únic. A finals del s. XIII, l'ocupació francesa per les tropes de Felip l'Ardit el destruïren tot i que fou reconstruït en un temps rècord de quatre o cinc anys; aproximadament passà el mateix cap al 1472 amb una altra ocupació del castell per les tropes de Joan II. L'evolució històrica ens porta a la guerra del francès, o de la Independència (espanyola), en què les tropes del mariscal Suchet portaren a terme la voladura del castell, que s'havia reconstruït el 1808 i habilitat com a polvorí fins 1814 en què el feren saltar pels aires. Un apunt llegendari encara, el de la comtessa de Molins que, com a cabdill d'un grup de bandolers amb qui tingué discrepàncies irreconciliables, féu volar el castell amb les restes de pólvora que deixaren els francesos el 1814, un calorós vespre

d'estiu de 1826, malgrat que aquesta dada força aproximada a la realitat no s'adigui amb la llegenda.

La darrera aventura del castell de Quermançó, aquest balcó privilegiat de la plana empordanesa, no és altra que la supervivència, traspassades les portes del s. XXI. La seva història arcaica és d'allò més incerta, projectes que apareixen i desapareixen, i un constant deteriorament del que no l'ha salvat i fet de formar part del Parc Natural de Cap de Creus. No seria aventurat dir que, com en èpoques passades, aquesta finestra a l'Empordà més pur se'n surti; Quermançó ha sobreviscut a l'ira, a la pólvora, a les bales i als incendis, ha reviscut de totes les desgràcies que l'estúpidesa humana és capaç de generar. Ara sembla enfrontar-se a la nostra ignorància mentre s'allunya, això sembla, d'idees i projectes de somni. Estarem davant la darrera aventura d'aquest supervivent nat, o és una oportunitat perquè aquest castell de mostri de quina pasta està fet? De mostrarà, passi el que passi, de quin pasta estem fets tots nosaltres.